

Fylkesmannen i Vestfold

Landbruks- og matdepartementet
Att. Ingrid Aasen
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2004 2263	Doknr.: 35
Mottatt:	23 FEB 2005 ASR/ UR
Saksbeh.: IAA	Ark.: 008
Kopi:	Avskr.:

Vår saksbehandler / telefon:
Olav Sandlund / 33 37 23 59

Deres ref:
200402263-IAA

Vår referanse:
2005/21
Arkivnr: 510

Vår dato:
22.02.2005

Høring ECON-rapport 2004-089, Vestfold fylkeslandbruksstyres uttalelse

Vestfold fylkeslandbruksstyret behandlet rapporten i møtet 17.02.05.
Vedlagt følger utskrift av møteboka.

Møteboka ble også oversendt LMD pr. telefax 18.02.05

Med hilsen
Landbruksavdelingen

Olav Sandlund
fylkesjordsjef

Vedlegg

MØTEBOK

FYLKESLANDBRUKSSTYRET I VESTFOLD

FYLKESMANNENS UTTALELSE:

Bakgrunn for utarbeidelse av ECON-Rapporten.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har som et ledd i satsingen på Landbruk Pluss ønsket å få en vurdering av hvordan landbrukslovgivningen bidrar til å hemme eller fremme nyskaping i landbruket, samt om det er muligheter for å forenkle hverdagen for innovatører og næringsutøvere. Ut fra dette perspektiv har ECON-analyse AS sett på landbrukslovgivningens arealbestemmelser, allmenningslovgivningen, bestemmelser om dyrehelse, dyrevern og mattrygghet samt produksjons- og omsetningsregulering og har utarbeidet en rapport med endringsforslag .

ECON- Rapportens konklusjoner

ECON- rapporten peker på flere muligheter for alternative løsninger, som etter rapportens vurdering er bedre egnet til å stimulere til nyskaping enn gjeldende regelverk. Rapporten konstaterer bl.a. at lovverket konserverer eiendomsstrukturen, eierskapet og anvendelsen av jord. Nye aktører bør få lettere adgang til å kjøpe gardsbruk. Det blir derfor fremmet flere forslag til endringer i jordloven og konsesjonsloven, bl.a. forslås delingsforbudet i jordloven og priskontrollen etter konsesjonsloven tatt bort. Odelsloven foreslås fjernet. Rapporten påpeker at husdyrkonsesjonsloven og den gradvise nedtrappingen av produksjonstilskuddet med økende produksjon er et hinder for lønnsom utnytting av stordriftsfordeler.

I henhold til matloven kan det gis bestemmelser om produktkvalitet samt krav til innsatsvarer og prosesser i forbindelse med produksjon og omsetning av matvarer. Rapporten peker på at det ser ut som om regelverket håndteres urimelig strengt og unyansert i forhold til virksomhetens art og størrelse og slik at de innebærer et betydelig etableringshinder i matproduksjon og omsetning. LMD har bedt Mattilsynet gjennomgå regelverket og praktiseringen av dette.

Av kommentarer til lovverk som ikke ligger under LMD kan nevnes at plan- og bygningslovens definisjon av "stedbunden næring" oppfattes som for snever ved at den blant annet begrenser mulighetene til å oppføre hytter til utleieformål, samt at prosessen i tilknytning til byggetillatelse kan oppfattes som treg uforutsigbar og unødig restriktiv.

ECON- rapporten gir uttrykk for at det ofte er enklere å fjerne regler enn å utarbeide alternativer, og at opphevelse kan komme i konflikt med sentrale landbrukspolitiske mål

Fylkesmannen og fylkeslandbruksstyret er høringsinstanser.

Frist for å avgi høringsuttalelse er 15 februar 2005. Uttalelsen vil begrenses til å belyse forslag til endringer som antas å kunne få konsekvenser for Vestfold. Etersom fylkesmannen og fylkeslandbruksstyret nylig har avgitt uttalelse til odelslovsutvalgets arbeid vil det ikke avgis uttalelse til vurderingen av odelslovens konsekvenser for nyskaping.

Landbrukspolitikken har flere mål og landbruksproduksjon i Norge skjer under svært ulike forhold.

Befolknings tetthet, utbyggingspress, og forutsetninger for landbruksproduksjon varierer sterkt i Norge. I tillegg til å bedre mulighetene for alternativ næringsutvikling, bosetting og distriktpolitikk har landbrukspolitikken også mål om å skape en effektiv volumproduksjon samt å ivareta landbrukets ressursgrunnlag med sikte på matforsyning i et langsiktig perspektiv. *Vestfoldlandbruket kjennetegnes blant annet av at det drives en effektiv volumproduksjon.*

Jordlovens delingsbestemmelse - et viktig middel for å skape en tjenlig bruksstruktur.

Jordlovens delingsbestemmelse hindrer oppsplitting av eiendommer og bidrar til å skape mer rasjonelle enheter. Slik bestemmelsen praktiseres i Vestfold fører den til strukturrasjonaliseringer og støtter landbrukspolitikken mål om å skape tjenelige bruksstørrelser for en effektiv volumproduksjon. Det er behov for fortsatt strukturutvikling i dagens landbruk. *Ettersom mindre gårdsbruk i Vestfold er attraktive som boplass, og det er stor etterspørsel etter bruk som kan nyttes til hestehold og marginal landbruksdrift, er det påregnelig at fjerning av delingsforbudet vil hindre strukturrasjonalisering og føre til en økning i antall bruk.*

Plan og bygningslovens rolle ved utvikling av bynært landbruk .

ECON- rapporten drøfter i hht. sitt oppdrag landbrukslovgivningens arealbestemmelser. Ikke tradisjonelle tiltak på landbrukseiendommer vil dog i de fleste tilfeller kreve behandling etter plan- og bygningsloven. Plan- og bygningsloven er en samordningslov som krever at det foretas avveininger mellom ulike sektorinteresser, herunder landbrukshensyn. I fraflyttingsbygder med lite høyproduktive arealer, og hvor eventuelle trafikkavviklingskonflikter ikke skyldes stor trafikkbelastning, er behovet for interesseavveininger ved arealbruksendringer ikke så stort. *Men i områder som Vestfold med stor befolknings tetthet, stort utbyggingspress og høyproduktive landbruksområder med sentral beliggenhet er plan – og bygningslovens helhetsbaserte inntresseavveininger viktige for en bærekraftig samfunnsutvikling og arealutnyttelse.*

Priskontrollen ved erverv av landbrukseiendom foreslås opphevet.

Begrunnelsen for dette er en påstand om at den kjøper som er villig til å betale høyest pris for eiendommen er den som best mulig kan utnytte ressursen. En kjøpers betalingsvilje for et gårdsbruk antas å være bestemt av hvor høyt vedkommende verdsetter bruket som bosted og hvor stor inntekt vedkommende tror at bruket kan generere . Normalt vil det være en positiv sammenheng mellom kjøperens betalingsvilje og kjøperens evne til å utnytte kapitalen på gården effektivt.

Men i områder hvor kjøpere er villige til å betale en meget høy pris for eiendommen som bosted kan opphevelse av priskontrollen ved erverv av landbrukseiendom føre til færre rasjonaliseringer i landbruket samt at prisen for erverv av tilleggsareal blir urimelig høy. I dag er det økonomisk gunstig for en eier som ikke selv ønsker å drive landbruk å dele fra bebyggelsen og selge denne som en boligenhet samt å selge landbruksarealene som tilleggsareal til nabobruk. *Dersom priskontrollen fjernes vil selger ikke ha økonomisk begrunnelse for å velge rasjonaliseringssalg.*

Slik priskontrollen praktiseres i dag fører den i Vestfold til at landbrukseiendommer omsettes på et mye lavere prisnivå enn boligeiendommer. Dette kan være et stort problem for den som ønsker å selge en eiendom som bør opprettholdes som landbrukseiendom, og påvirker også mulighetene til å få finansiering til investeringer ettersom prisnivå ved salg tillegges vekt ved

beregning av lånetakst.

Plan- og bygningslovens definisjon av "stedbunden næring" er for snever.

I områder som i arealdelen blir lagt ut til LNF-område er det ikke tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn den som har direkte tilknytning til landbruk / stedbunden næring (tradisjonell landbruksvirksomhet).

Begrepet "stedbunden næring" er knyttet til bygninger / anlegg som det av hensyn til driften av primærnæringen er nødvendig å plassere på stedet. For at en etablering skal anses tilknyttet stedbunden næring, må det være tale om en reell og inntektsgivende næringsvirksomhet av noe omfang. Øvrige aktiviteter som f.eks. jakt, fiske, bærplukking o.l. som har preg av friluft- eller fritidsaktivitet, eller som utgjør et naturtilskudd til egen husholdning, vil falle utenfor begrepet stedbunden næring. En bygning som har tilknytning til gårdens produksjon er en driftsbygning i landbruket, mens bygninger som skal nyttes til fabrikkmessig produksjon ikke er det. Det er de kommunale plan- og bygningsmyndigheter som etter høring av vedkommende sektororgan, avgjør om vedkommende bygning faller inn under landbruks- / primærnæringsbegrepet eller en annen arealbrukskategori. *Ved oppføring av landbruksbygg som skal nyttes i driften har man i Vestfold erfart at lang saksbehandlingstid og restriktiv praktisering har hemmet etableringsprosessen.*

Produksjonsregulerende tiltak

Hensikten med produksjons- og omsetningsreguleringer er å stabilisere produksjonen og forsyningen av jordbruksprodukter for å skape forutsigbarhet, gi jordbruksavtalens målpris reel verdi, sikre jevn og sikker tilførsel av jordbruksvarer til alle deler av landet, sikre lik markedsadgang uansett avstand til markedet, øke matvaresikkerheten samt bidra til å ivareta landbrukets samfunnsoppgaver. *Disse tiltakene er viktige virkemidler i innretningen på landbrukspolitikken. Fjerning eller store endringer i disse, vil føre til mindre spredning av produksjonen på mange enheter og antagelig sentralisering av landbruksproduksjonen. Dette må avveies mot øvrige mål i landbrukspolitikken, men Vestfold vil ha nasjonale konkuransefortrinn med færre reguleringer.*

FYLKESMANNENS INNSTILLING OVERFOR FYLKESLANDBRUKSSTYRET:

Fylkeslandbruksstyret viser til fylkesmannens uttalelse til ECON- Rapporten og avgir lik uttalelse.

Fylkeslandbruksstyret behandlet saken i møte den 17. februar 2005.

Øyvind Hunskaar (SP) fremmet følgende forslag til uttalelse :

Fylkeslandbruksstyret avgir uttalelse til ECON – Rapporten i samsvar med fylkesmannens innstilling med følgende tillegg:

Fylkeslandbruksstyret støtter en videre tolkning av "stedbunden næring" for lettere å realisere begrepet Landbruk Pluss.

Per Manvik (Frp) fremmet følgende forslag til uttalelse :

Fylkeslandbruksstyret avgir uttalelse til ECON – Rapporten i samsvar med fylkesmannens innstilling med følgende presiseringer

1. Fylkeslandbruksstyret mener at priskontrollen bør oppheves.
2. Fylkeslandbruksstyret mener at produksjonsregulerende tiltak bør fjernes.

Votering: Et enstemmig fylkeslandbruksstyre (7) ved Øyvind Hunskaar (Sp), Bergljot Styrvold (SV) Unni Hanson (Frp), Per Manvik (Frp), Rolf P Andersen (H), Karin Aas (AP) og Kirsten Henriksen (KrF) stemte for å avgi uttalelse i samsvar med Øyvind Hunskaars forslag.

Fylkeslandbruksstyrets flertall (4) ved Øyvind Hunskaar (Sp), Bergljot Styrvold (SV) og Kirsten Henriksen (KrF) og Karin Aas (AP) stemte for å ikke presisere uttalelsen i samsvar med Per Manviks forslag mens fylkeslandbruksstyrets mindretall (3) ved Unni Hanson (Frp), Per Manvik (Frp) og Rolf P Andersen (H) stemte for å presisere uttalelsen i samsvar med Per Manviks to forslag.

Fylkeslandbruksstyrets uttalelse:

Fylkeslandbruksstyret avgir uttalelse til ECON – Rapporten i samsvar med fylkesmannens innstilling med følgende tillegg:

Fylkeslandbruksstyret støtter en videre tolkning av ”stedbunden næring” for lettere å realisere begrepet Landbruk Pluss.

Rett utskrift bevitnes:

Tønsberg 17.02.2005

For Vestfold fylkeslandbruksstyre
Elisabeth Elfving Christensen
Rådgiver